

Але не по мене.

Зась мертвим пам'ятати, а їхні сні — страшні.

Тепер ми рвемо папір, роздираємо на шматочки. Люто рвемо на клаптики. Він розсіюється, наче попіл у снігу. Наче пам'ять.

Миші зариваються разом, так — бережуть і гріють одна одну, — та коли якесь дитинча у виводку починає хворіти, миші його з'їдають. О так. Вони пожирають його, пожирають, пожирають — на поживу матері, гнізду. Наймолодші завжди хворі. Завжди малі. Ми зжеремо маленьку хвору мишку, і вона підживить нас.

Вона підживить нас.

Ми полюватимемо на її друзів, її друзів — на цьому слові, на цій пустій обіцянці з мого горла виривається гарчання, — і годуватимемо їх, допоки вони не розжиріють від почуттів печалі та провини, від смутку та страху. Хай куди ми підемо, вони підуть за нами. Відтак ми зжеремо і їх. А коли доставимо маленьку хвору мишку її матері в Шато-ле-Блан — коли її тіло зів'яне, коли воно *закривавиться*, — її душа зостанеться з нами навіки.

Вона підживить нас.

Ми ніколи не будемо самі.

Л'АНШАНТРЕСС

Рід

Над цвинтарем повз туман. На краю кручі, де ми стояли, небо прохромлювали надгробки — старезні, напіврозвалені; імена на них уже давно стерлися під дією стихій. Навіть море внизу затихло. У цьому моторошному досвітньому сяйві я нарешті зрозумів вислів «німий як могила».

Коко провела рукою по стомлених очах, а тоді показала на церкву за туманом. Маленьку. Дерев'яну. Частина її даху провалилася. У вікнах священницького будинку не мерехтіло світло.

— Вона здається покинутою.

— А що як це не так? — пирхнув Бо, хитаючи головою, та раптом застиг і позіхнув. Іще не закінчивши, промовив: — Це — *церква*, а наші обличчя розклеєні по всій Бельтеррі. Нас упізнає навіть сільський священник.

— Гаразд, — її стомлений голос, імовірно, звучав не так ущипливо, як їй хотілося. — Спи надворі, із собакою.

Ми всі як один повернулися до примарного білого пса, що пішов за нами. Він з'явився під Цезаріном незадовго до того, як ми домовилися йти узбережжям, а не дорогою. Ла-Фореде-Йо ми надивилися на все життя. Пес уже не один день плентався за нами, ніколи не підходячи достатньо близько, щоб його можна було торкнутися. Матаго, насторожені, спантеличені, зникли невдовзі після його появи. І не повер-

нулися. Можливо, пес і сам був неприкаяною душею — матаго нового штибу. А може, був просто лихим знаменням. Можливо, саме тому Лу ще не дала йому імені.

Тепер істота стежила за нами, і я відчував на собі її погляд, неначе примарний дотик до обличчя. Я міцніше взявся за руку Лу.

— Ми йшли всю ніч. У церкві нас ніхто не шукатиме. Це цілком непогана схованка. Якщо вона *не* покинута, — повів я далі, не даючи Бо себе перебити, — ми підемо, перш ніж нас хтось побачить. Згода?

Лу всміхнулася Бо, широко розтягнувши рота. Так широко, що майже можна було порахувати всі її зуби.

— Ти *боїшся*?

Він із сумнівом поглянув на неї.

— Після тунелів тобі теж варто боятися.

Її усмішка зникла, а Коко помітно напружилася й відвела погляд. Я також мимоволі випрямив спину від напруження. Однак Лу не сказала більше нічого, а лише випустила мою руку й побрела до дверей. Крутнула ручку.

— Незамкнені.

Ми з Коко без жодного слова переступили через поріг слідом за нею. За мить у вестибюлі опинився й Бо, який оглядав темне приміщення з явною підозрою. Світильники вкривав товстий шар пилу. На дерев'яну підлогу накрапав віск, тверднучи між мертвого листя й уламків. Із-за вітваря повіяв вітер. Він мав смак морської води. Розкладу.

— У цьому місці дохріна привидів, — прошепотів Бо.

— Стеж за язиком, — насупившись на нього, я ступив у простір довкола вітваря. Груди стиснулися, коли я побачив розвалені лави. Випалі із псалтиря сторінки, що збиралися в кутку й починали тліти. — Колись це місце було святим.

— Нема тут привидів, — голос Лу серед тиші розійшовся луною. Вона застигла позаду мене й підвела погляд на вітражне вікно. На неї своєю чергою дивилося гладеньке личко святої Магдалени. Магдалену, наймолодшу святу в Бельтеррі, Церква шанувала за те, що вона подарувала одному чоловікові благословенний перстень. Завдяки йому байдужлива дружина того чоловіка знову закохалася в нього й відмовилася його покидати, навіть коли він рушив у небезпечну подорож морем. Вона подалася за ним у хвилі й утопилася. Оживили її лише сльози Магдалени. — Духи не можуть населяти освячену землю.

Бо насупив брови.

— Звідки ти про це знаєш?

— А як цього можна *не* знати? — відказала Лу.

— Нам треба відпочити, — я обняв Лу рукою за плечі й підвів її до лави неподалік. Лу здавалася блідішою, ніж зазвичай, під очима в неї були темні кола, а її волосся за кілька днів важкої дороги розмаялося й скуйовдилося від вітру. Я не раз (коли вона думала, що я не дивлюся) бачив, як їй судомить усе тіло, неначе вона бореться з якоюсь хворобою. Це мене не здивувало б. Вона пережила чимало. Як і всі ми. — Невдовзі прокинуться мешканці села. І шукатимуть джерело будь-якого шуму.

Коко вмостилася на лаві, заплющила очі й натягнула каптур плаща, захищаючись від нас.

— Хтось має стояти на сторожі.

Я відкрив був рота, щоб на це зголоситися, та мене перебила Лу.

— Я стоятиму.

— Ні, — я хитнув головою, не в змозі пригадати, коли Лу востаннє спала. Її шкіра, що торкалася моєї, здавалася холод-

ною і вогкою. Якщо вона *справді* боролася з хворобою, їй цей відпочинок був потрібен. — Ти спи. Я стерегтиму.

Вона приклала руку до моєї щоки, і з глибини її горла відлунився якийсь звук. Її великий палець ковзнув по моїх губах і затримався на них. Як і її погляд.

— Я точно воліла би стерегти тебе. Що я побачу у твоїх снах, шасе? Що почую у твоїх...

— Я пошукаю харчів у буфетній, — пробелькотів Бо і проштовхнувся повз нас. Кинув на Лу сповнений огиди погляд через плече. Поки я дивився йому вслід, у мене забурчав живіт. Важко ковтнувши, я постарався не зважати на голодний біль. На раптовий, недоречний тиск у грудях. Я лагідно прибрав руку Лу зі своєї щоки й скинув плащ. Передав його їй.

— Лу, йди спати. Я розбуджу тебе на заході сонця, і тоді можна буде, — слова обпекли мені горло, — можна буде піти далі.

До Шато.

До Моргани.

На вірну смерть.

Я не став озвучувати свої побоювання знову.

Лу дала зрозуміти, що подасться до Шато-ле-Блан, підемо ми з нею чи ні. Хоч я й був проти — нагадував їй, *чому* ми взагалі шукали союзників, чому вони нам *потрібні*, — Лу наполягала, що може дати раду Моргані сама. «Ти чув Клода». Наполягала, що цього разу не вагатиметься. «Вона більше не може мене торкнутися». Наполягала, що спалить своє родове гніздо доценту разом з усією ріднею. «Ми будуватимемо наново».

«Що будуватимемо?» — сторожко запитав я.

«Усе».

Я ще ніколи не бачив, щоб вона діяла з такою цілеспрямованою напруженістю. Ні. Одержимістю. Як правило, її очі світилися лютим вогнем — якимось диким голодом, — а якщо ні, то їх узагалі не торкалося жодне світло. Такі дні були незмірно гірші. Вона стежила за світом з омертвілим лицем, уперто не помічаючи мене чи моїх кволих спроб її втішити.

Це могла зробити лиш одна людина.

І його не стало.

Тепер вона потягнула мене додолу, до себе, і майже байдужливо погладила по шиї. Від її студеного дотику по моїй спині пробіг дроз, і мене охопило раптове бажання відсахнутись. Я не став на нього зважати. Приміщення оповила тиша, густа й важка — тільки й чути було, як у мене бурчить живіт. Тепер голод був нашим постійним супутником. Я не міг пригадати, коли востаннє наїдався. Разом із «Трупкою Фортуни»? У Низинці? У Вежі? По той бік проходу між лавами поступово вирівнялося дихання Коко. Я зосередився на його звучанні, на балках стелі, аби тільки не зважати на студену шкіру Лу чи на біль у себе в грудях.

Однак за мить із буфетної вирвалися крики, і двері до вівтаря розчахнулися. Бо рвонув уперед і прожогом дременув повз кафедру.

— Кататонія! — він несамовито замахав рукою на вихід, тим часом як я скочив на ноги. — Час іти! Негайно, негайно, *ходімо...*

— Стій! — до вівтаря примчав скоцюблений чоловік в одянні священника, розмахуючи дерев'яною ложкою. З неї крапало жовтувате рагу. Неначе Бо перервав його ранкову трапезу. Крихти овочів у його бороді — сивій, недоглянутій, більш як на пів обличчя — підтвердили мої підозри. — Я сказав: *назад...*

Він різко спинився, загальмувавши, коли побачив решту нас. Я несвідомо повернувся так, щоб заховати лице в тіні. Лу накинута на біле волосся каптур, а Коко підвелася й напружилася, готова тікати. Але вже було пізно. Його темні очі спалахнули: він нас упізнав.

— Рід Діггори, — його темний погляд опустився від моєї голови до моїх стоп, а тоді перейшов мені за спину. — Луїза ле Блан.

Бо, не втримавшись, прокашлявся у вестибюлі, і священник швидко зиркнув на нього, а тоді пирхнув і похитав головою.

— Так, хлопче, тебе я теж знаю. І тебе, — додав він, звертаючись до Коко, чие лице досі було оповито темрявою завдяки каптуру. Жан-Люк, вірний своєму слову, додав до оголошень про наш розшук оголошення про неї. Побачивши клинок, який вона оголила, священник примружився. — Прибери це, доки не нашкодила собі.

— Перепрошуємо за вторгнення, — я благально здійняв руки й застережно позирнув на Коко. Поволі вийшов у прохід і посунув до виходу. Лу за моєю спиною йшла в ногу зі мною. — Ми не мали жодних лихих намірів.

Священник пирхнув, але опустив ложку.

— Ви вдерлися в мій дім.

— Це — церква, — голос Коко став безживним від апатії, і вона опустила руку, ніби вага кинджала раптом стала для неї надмірною. — Не приватне помешкання. А двері були незамкнені.

— Можливо, ви хотіли заманити нас у пастку, — припустила Лу з несподіваним задоволенням. Схиливши голову набік, вона зачудовано поглянула на священника. — Як павук у сіль.

Помітивши різку зміну в розмові, священник насупив брови. Я теж. Наше спантеличення відбилося в голосі Бо:

— Що?

— У найтемніших куточках лісу, — пояснила вона, вигнувши брову, — живе павучиха, яка полює на інших павуків. Ми звемо її Л'Аншантресс. Чародійка. Чи не так, Коко? — Коко не відповіла, і вона спокійно продовжила. — Л'Аншантресс залазить у сіті своїх ворогів, щипає їхні шовкові нитки, змушуючи їх повірити, ніби вони вполювали жертву. Коли ж павуки приходять на бенкет, вона нападає і поволі труїть їх своєю ні на що не схожою отрутою. Смакує ними кілька днів. Ба більше, вона — одне з небагатьох створінь у царстві тварин, які насолоджуються, завдаючи болю.

Ми всі витріщилися на неї. Навіть Коко.

— Це якось моторошно, — врешті сказав Бо.

— Це *розумно*.

— Ні, — він скривився. — Це *канібалізм*.

— Нам був потрібен прихисток, — утрутився я — трохи заголосно. Занадто відчайдушно. Священник, який збентежено хмурився, споглядаючи їхню суперечку, знову зосередився на мені. — Ми не усвідомлювали, що церква зайнята. Зараз підемо.

Він продовжив мовчки оцінювати нас, злегка показавши зуби. У відповідь переді мною показалося золото. Воно шукало. Намацувало. Захищало. Я зігнував його німе запитання. Тут мені не знадобиться магія. Священник орудував лише ложкою. Та й навіть якби розмахував мечем, зморшки на його обличчі свідчили про його похилий вік. Старість. Хоч він і був високий на зріст, час, здавалося, висушив його м'язи й лишив кощавого дідугана. Ми могли врятуватися від нього втечею. Я схопив Лу за руку, готуючись, і хутко погля-